

Fritidssamrådet i Danmark 25 år

Lov om Fritidsundervisning

- Loven trådte i kraft 1. august 1969
- Afløste aftenskoleloven fra 1930
- **Deltagelse i fritidsundervisning for voksne var gratis**
- Indmeldelsesgebyr

Lov om Fritidsundervisning

- Fritidsundervisning for voksne
- Interessegrupper for børn og unge
- Anvisning af ledige lokaler
- Tilskud til lokaler for børn og unge
- Ungdomsskolerne
- Ungdomskostskoler
- Daghøjskoler

Lov om Fritidsundervisning

Fritidsundervisning for voksne

- Almen fritidsundervisning
- Studiekredse
- Interessegrupper for voksne
- Foredragsrækker
- Aftenhøjskole
- Forberedelseskurser, enkeltfag
- Hensyntagende - og kompenserende specialundervisning
- Erhvervsmæssige kurser

Lov om Fritidsundervisning

- 1971 1/6 deltagerbetaling på Interessegrupper for voksne
- 1972 1/6 på almen aftenskoleundervisning, studiekredse m.v.
- Op gennem 70'erne og 80'erne vekslede deltagerbetalingen mellem 1/6 og 1/3 af lønudgiften.

Lov om Fritidsundervisning

Deltagerantal:

Almen-, Studiekredse- og interessegrupper, starttal		Deltagere 12 /15
Kompenserende	"	2
Hensyntagende	"	6
Foredragsrækker	"	25

Lov om Fritidsundervisning

De væsentligste skemaer:

- L-skema (Lederkvalifikationer)
- K- skema (Lærerkvalifikationer)
- C-skema (Beskrivelse af undervisningens indhold)
- Skemaer blev godkendt i kommunen / amtskommunen

Lov om Fritidsundervisning

Succesen blev for stor!!

Outsourcing til Amterne:

- 1976: Prøveforberedende undervisning. Enkeltfag
- 1976: Udlægning af særfor sorgen og af specialundervisningen
- 1984: Lov om undervisning af voksne indvandrere

Lov om Fritidsundervisning

- **Starten af 1980-erne:**
- Hensyntagende specialundervisning eksploderede
- 1987 Ny vejledning om hensyntagende specialundervisning

Lov om Fritidsundervisning

Interessegrupper for børn og unge

- Lavt lønniveau
- Mindst 12 deltagere
- Staten ydede tilskud med 2/3 af lønudgiften

Lov om Fritidsundervisning

- **Lyngby-ordningen**
- For Idrætsforeninger og de uniformerede korps

Lov om Fritidsundervisning

Lokale tilskudsordninger:

- Foreningstilskud
- Medlemstilskud
- Trænertilskud
- Kursustilskud
- Tilskud til køb af materiel

Lov om Fritidsundervisning

Anvisning af lokaler og udendørsanlæg:

- Kommunale anlæg
- Amtskommunale lokaler og anlæg
- Selvejende institutioner som modtog offentlige tilskud

Lov om Fritidsundervisning

Ret til tilskud til lokaler:

- Tilskud med 75%
- Max. tilskud til idrætshaller

Et egnet lokale var en
grundlæggende rettighed

Lov om Fritidsundervisning

Styrelsesvedtægt:

- Fritidsnævn
- Voksenundervisningsnævn
- Ungdomsskolenævn

- I 1973 kom fritidskommissionen

Mellemkommunale betalinger

- Aftale mellem 18 kommunerne i Københavns Amt
- Aftalen er videreført i 2006 med
 - Søllerød/Rudersdal
 - Værløse/Furesø
 - Ledøje Smørum/Egedal

Mellemkommunale betalinger

Københavns Kommune:

- 2/3 udgjorde lokaletilskud

Landsretssag

- Afgørelse med udgangspunkt i købelovens bestemmelser
- Kommunerne sparede 50 % = 110 mil.

Amtskommunens rolle

- Amtskonsulenten:
- Repræsenterede staten
- Udbetalte statens refusion til kommunerne
- Førte tilsyn med virksomheden i kommunerne

Fritidssamråd

- Københavns Amt
- 1975 nedsættelse af arbejdsgruppe
- Tårnby, Lyngby, Søllerød og Herlev
- 1981 stiftedes
"Fritidssamrådet for medarbejdere i kommunerne i Københavns Amt"

Fritidssamrådet i Hovedstadsområdet

- Efter folkeoplysningsloven i 1991 bad København og Frederiksberg om at være med
- 2006 region hovedstaden
- 2008 overtog Ole Munch

Fritidssamrådet

Emner på møderne:

- Tilskudsregler til foreningslivet
- Ferieaktiviteter
- Aftenskolerne
- Inspiration/videndeling
- Mellemkommunale betalinger
- Betaling til København

Ny lovgivning

- 30 maj 1984 10-punktsprogram for voksenundervisning og Folkeoplysning
- Omfattende forsøgsarbejde
- Frikommuneforsøg

Ole Vig Jensen

- Kulturminister 1988
 - Administration af fritidsloven flyttes fra UM til Kulturministeriet
- 1993 til 98 Undervisningsminister
 - Folkeoplysningloven flyttes til undervisningsministeriet

Landssamrådet

- Stiftet i 1992 på Odense Vandrehjem
- Med folkeoplysningsloven forsvandt amternes rolle
- Stigende behov for samarbejde kommunerne imellem
- Fritidssamrådet blev høringsberettiget ved ny lovgivning og nye bekendtgørelser

Folkeoplysningsloven

1991 Rammelov:

- Statens tilskud over Bloktilskud
- Mulighed for nej til lokaletilskud
- Kommunalbestyrelsen fastsætter budgettet for hvert hovedområde
 - Foreningsområdet
 - Aftenskoleområdet

Folkeoplysningsloven

- En "kreds" på mindst 5 personer
- Ingen krav om vedtægt
- Lyrisk beskrivelse af hvordan afgørelser i kredsen træffes
- Ret til tilskud og offentlige lokaler

Folkeoplysningsloven

Fritidsundervisning for voksen:

- Ingen krav til holdstørrelser
- Ingen kvalifikationskrav til lærere og ledere
- Krav om deltagerindflydelse
- Ministeriet fastsatte takster for mellemkommunale betalinger

Lokaletilskud

- Kommunen kan sige nej hvis et lokaletilskud udgør **"En væsentlig merudgift"** for kommunen
- **Foreningernes frie lokale valg er død**

Den Kommunale højskole

- 1991 November afvikles 1. kursus

Bjarne Petersen

Ernst Feldt

Ole Kristensen

Den kommunale Højskole

- Fritidssamrådet med i planlægningsgruppen 1994:
- Mogens Karbo
- Ole Kristensen

2008 ikke flere kurser på Grenå

Den kommunale Højskole

- Øvrige medvirkende:
- Kulturministeriet, K.E. Larsen
- Kaj Ravn
- Karin Damgård
- Birgit Jørgensen
- Ulla (Nakskov)
- Klaus Lykkebæk
- Kurt Schmidt
- Inge Lise Dam

Børne- og Kulturchefforeningen

- Fritidssamrådet fik plads i bestyrelsen i Hovedstadsområdet
- Plads i bestyrelsen for Børne- og Kulturchefforeningen i Danmark

Folkeoplysningsloven

Lovændring år 2000:

- Formålsformulering
- Krav om Foreningsdannelse
- Krav om vedtægt med medlems-/deltagerindflydelse
- Krav om bestyrelse, regnskab og revision
- Hjemmehørende
- Kontinuerlige aktiviteter

Lovændring 2002

- Anders Fogh Rasmussen november 2001
- 2002 Tilskud til fritidsundervisning halveres til max $1/3$ af lønudgiften
- Handicappede max $8/9$ af lønudgiften. (DF)

Fritidsundervisning for voksne

Konklusion:

Fra 2002 til 2016 timetallet faldet med 50%

- Tilskud max. 1/3 af lønudgiften
- 10% til debatskabende aktiviteter
- Fleksible tilrettelæggelsesformer
- Kommunernes økonomi styre udviklingen

Frivillige foreninger

Konklusion:

Retten til frit lokalevalg er væk

- En væsentlig merudgift!!
 - Svært for nye initiativtagere
 - Fornyelsen savnes
 - 10% til forsøg er væk
 - Udviklingen styres af økonomi
- Ret til tilskud til aktiviteter for børn og unge

Folkeoplysningsloven

- Fællesskabet
- Krav om medindflydelse for alle medlemmer
- Demokratiets vugge